

Til medlemmerne af Folketingets
Sundheds- og Ældreudvalg (SUU)
Social-, Indenrigs- og Børneudvalget (SOU)

Valby 3. februar 2019

Vedrørende Statens diskrimination af børn født af rugemødre.

Kære medlem af Folketinget.

Vi har udfærdiget dette brev og bilag for at sætte fokus på statens diskrimination af børn født af rugemødre, som herefter vil blive omtalt som graviditetsværter.

Vi er sikre på, at du som medlem af Folketinget IKKE kan gå ind for diskrimination af danske børn. Dette må være holdningen, uanset hvad du ellers mener om svangerskabsdonation.

Vores fokus er på børnene og deres tarv, og de medsendte bilag har til formål at hjælpe dig til at sikre, at dansk lovgivning og administrationen heraf ændres, således at statens diskrimination af børnene ophører.

Det er ikke børnene, som har valgt at blive født af en graviditetsvært, men staten straffer dem systematisk indtil de fylder 18 år for deres forældres handlinger. **Diskriminationen gennemgås i bilag 1.**

I bilag 2 sammenligner vi den danske ordning for altruistisk rugemoderskab med svangerskabsdonation gennemført i USA. Vi medsender dette, idet vi mener, at vi i Danmark har behov for en lovgivning, som sikrer, at alle parter beskyttes bedst muligt - og i særdeleshed børnene.

Endelig sammenfatter vi i bilag 3 nogle myter og fakta omkring svangerskabsdonation. Den danske debat bygger primært på en række antagelser og fordomme. Vi har gennem flere år diskuteret brugen af svangerskabsdonation med læger, psykologer og advokater i USA, og vi vil gerne bringe deres erfaringer på banen, således at du som politiker kan træffe beslutninger på et mere oplyst grundlag.

Hvis du har spørgsmål eller gerne vil diskutere diskriminationen af børnene eller brug af svangerskabsdonation (for og imod) stiller vi os gerne til rådighed. Du er velkommen til at kontakte os per mail: uffe.schneider@gmail.com eller kphammelev@icloud.com.

Med venlig hilsen

Karsten Pharao Hammelev og Uffe Vest Schneider

Bilag 1: Statens diskrimination af børn født af graviditetsværter

Børn født af en graviditetsvært diskrimineres i Danmark på tre punkter:

1. *Nægtelse af at kunne få to forældre i Danmark (fælles forældremyndighed)*
2. *Nægtelse af stedbarnsadoption, hvorved barnet stilles dårligere end andre børn ved skilsmisse, arv og fortabelse af forsørgertabserstatning efter ikke biologisk familie*
3. *Kortere barselsperiode med en primær omsorgsperson i forhold til andre danske børn*

Ad 1 og 2. Modsat den normale praksis, hvor man politisk ønsker, at børn hvis muligt skal have to forældre, har man ved ændringen af den nuværende adoptionslov tilbage i 1986 under Erik Ninn-Hansen besluttet, at børn født af graviditetsværter ikke skal kunne opnå to forældre i Danmark. Denne praksis forfølges nidkært af Ankestyrelsens adoptionskontor, som løbende kræver sagerne forelagt fra kommuner og Statsforvaltning for at sikre, at børnene administrativt bliver nægtet to forældre modsat alle andre børn i Danmark.

For at opretholde praksis anerkender Ankestyrelsens adoptionskontor ikke familieretslige dokumenter og domme fra udlandet og tilsidesætter løbende Haagerbørnebeskyttelseskonventionen og den Europæiske børnekonventions kapitel 8 for at opretholde denne praksis.

I udlandet sikres børnene ofte to forældre efter en domstolsprøvelse efter fødslen (dvs. at graviditetsværten ved barnets fødsel er anerkendt som mor i landet og herefter frivilligt afgiver forældreskabet, selv om hun ikke på nogen måde er forpligtet hertil). Forældreskabet fastsættes som hovedregel i enighed mellem graviditetsværten og de intenderede forældre og følger af lovgivningen i landet, hvor barnet er født. **Alle er således enige om, hvem der er barnets primære omsorgspersoner, fraset de danske myndigheder, som når barnet kommer til Danmark nægter at give barnet de samme rettigheder, som det havde i fødelandet.**

Hvis barnet var kommet til Norge, Island, Sverige, England eller Tyskland ville myndighederne havde sikret barnet to forældre ved at anerkende de udenlandske familieretslige dokumenter, uagtet om der var anvendt en graviditetsvært eller ej. **Vores nabolande har indrettet deres lovgivning, således at børnene sikres to sociale forældre, hvor det er muligt på trods af, at disse lande heller ikke tillader kommercielle graviditetsværter indenlands.**

Ankestyrelsen anvender §3 og §15 i Adoptionsloven, når de skal nægte barnet to forældre i Danmark. §3 anvendes primært i forhold til heteroseksuelle par. I følge §3 kan man ikke adoptere sit eget barn og paragraffen anvendes til at nægte børn en familieretslig relation til deres genetiske og sociale mor, hvis der er anvendt en graviditetsvært i udlandet.

§15 siger, at der ikke må ske betaling for afgivelse af samtykke til adoption. Ankestyrelsen tolker denne paragraf ekstremt udvidende, således at den finder anvendelse før barnet på ingen måde er undfanget, såfremt der indgås en kontrakt med en graviditetsvært i udlandet. Dette er i modstrid med lovteksten, som omhandler tidspunktet hvor barnet stedbarnsadopteret (altså når

stedbarnsadoptionen påbegyndes i Danmark). Tolkningen anvendes primært til at nægte børn to fædre. Hvis Ankestyrelsens praksis skulle overføres på anden lovgivning, ville det medføre, at der f.eks. skulle udbetales børne- og ungeydelse til alle gravide kvinder i Danmark, hvis barnet var planlagt. Ankestyrelsens tolkning af adoptionsloven harmonerer ej heller med forældreansvarslovens §6, som giver et barn to forældre, såfremt disse er gift. Det rejser samtidig spørgsmålet om, hvorvidt et registreret partnerskab har nogen juridisk betydning i Danmark eller bare har til formål at få Danmark til at fremstå frisindet og tolerant over for vælgerne og internationalt.

I Danmark kan et barn først stedbarnsadopteres, når det har boet sammen med adoptanten i 2½ år. Børn planlagt og født af lesbiske par er dog undtaget og kan få to forældre lige fra fødslen. Dette betyder, at Danmark i dag diskriminerer børn med to fædre i forhold til børn med to mødre.

Ad 3. Vi er i Danmark meget stolte af vores barselslov. Vi glemmer bare, at den ikke sikrer børnene ligelig barsel med en primær omsorgsperson, men er skabt for at sikre de fødende kvinder i forhold til arbejdsmarkedet. Børn af enlige kvinder eller af en eller flere mænd er således betydeligt ringere stillet end børn født ind i familier af heteroseksuelle eller lesbiske par.

Barselsloven bør ændres, således at alle børn har lige adgang til den samme periode med en primær omsorgsperson i hjemmet uagtet om der er tale om en eller to personer og uanset køn. I

sager med to fædre kan Udbetaling Danmark ud fra den nuværende barselslov kun anerkende barsel til den biologiske far og må nægte barnet barsel med sin anden far. Moderbarslen bortfalder samtidig. Idet faderen af myndighederne betragtes som enlig forsøger, anbefaler Udbetaling Danmark samtidig, at man søger forhøjet Børne- og Ungeydelse til barnet. Dette sker uagtet at faderen lever i registreret partnerskab, og barnet således har to forsørgere, hvorved Udbetaling Danmark grundet Ankestyrelsens adoptionskontors administrationspraksis og en utidssvarende barselslov ender med at opfordre borgerne til socialt bedrageri.

Vi håber, at ovenstående illustrerer, hvordan dansk lovgivning bliver selvmodsigende og usammenhængende, fordi man politisk tilbage i 1986 ville sikre sig, at børn født ved

svangerskabsdonation i udlandet ikke skulle kunne få anerkendt to forældre i Danmark.

Børnene bliver således diskrimineret i forhold til alle andre danske børn frem til deres 18 års fødselsdag, hvilket vi ikke kan forestille os, at nogen ansvarlig dansk politiker kan gå ind for.

Bilag 2: Altruistisk rugemoderskab i Danmark versus svangerskabsdonation gennemført i USA

Det er i Danmark lovligt at anvende en altruistisk rugemor, men lovgivningen er ikke underbygget af et administrativt system, som sikrer ordnede forhold mellem parterne og i sidste ende beskytter børnene.

I tabellen nedenfor sammenligner vi det danske altruistiske rugemoderskab med svangerskabsdonation gennemført i USA, som vi har oplevet det. De første svangerskabsdonationer fandt sted i Californien i starten af 1980'erne, og amerikanerne har opbygget et system, som siden helt eller delvist er blevet kopieret i flere andre lande.

Generelt skal det kommenteres, at graviditetsværten i USA træffer alle beslutninger, som omhandler hendes sundhed og graviditet, mens de intenderede forældre træffer alle beslutninger angående barnet efter fødslen. De intenderede forældre kan således ikke træffe beslutninger om fosteret. Dette tilkommer alene graviditetsværten.

Delelementer i en sikker svangerskabsproces	Svangerskabsdonation i USA	Altruistisk rugemoderskab i Danmark
Bureau	Processen varetages af et uafhængigt bureau, som står for al administration. Parterne må således ikke diskutere økonomiske emner. Dette skal gå gennem bureauet. (gensidig beskyttelse mod afpresning)	To parter som kender hinanden indgår en aftale
	Rådgivere (psykologer, advokater og læger) skal være uafhængige af bureauet (uafhængig rådgivning)	Ingen rådgivere
Screening	Intenderede forældre psykologscreenes før processen startes (forældreevne)	Ingen screening af intenderede forældre
	Kvinder som søger om at være graviditetsværter psykologscreenes (psykisk robusthed)	Ingen psykolog screening af graviditetsværten
	Krav til at graviditetsværten har fået egne børn, er normalvægtig og har haft ukomplicerede graviditeter (minimering af risiko ved graviditet)	Ingen krav til graviditetsværten
	Økonomisk screening af graviditetsværten, som ikke må være økonomisk afhængig af at blive graviditetsvært (fjernelse af økonomisk motiv).	Ingen screening af, hvorvidt kvinden har økonomien til at være graviditetsvært.
Indgåelse af aftale	Matching af parterne ved uafhængig psykolog	Parterne matcher selv.
	De intenderede forældre har i hele forløbet egen advokat, kontaktperson hos bureauet og	Ingen krav om rådgivere

	fertilitetslæge	
	Graviditetsværten har i hele forløbet egen advokat, kontaktperson hos bureauet og gynækolog	Ingen krav om rådgivere
	Forhandling og indgåelse af kontrakt, som beskriver alle aspekter af forløbet med støtte fra egne rådgivere.	Ingen juridisk bindende kontrakt mellem parterne
	Bureauet sikrer, at der er indsat penge, som dækker alle omkostninger i processen på en klientkonto før embryoopsætningen kan finde sted.	Ingen sikring af at de intenderede forældre kan betale omkostningerne til etablering af graviditeten i udlandet eller graviditetsrelaterede udgifter.
Minimering af risiko for abort	Opsætning af en høj kvalitetsembryo (5 dages grad A/A+ embryo), som er min. 95% bevaret efter optøning (donoræg fra kvinde, som har fået egne børn, og embryoer manipuleres ikke) (minimering af risiko for abort).	Ingen krav til kvaliteten af embryoer, som anvendes af private klinikker i udlandet. Danske læger må ikke foretage opsætningen (ingen dansk medicinsk støtte).
Graviditet	Psykolog medieret møde før embryoopsætning, hvor parterne mødes og gennemgår, hvad der kan gå galt i en graviditet (sikring af holdningsmæssigt værdifællesskab i forhold til trisomier, misdannelser etc.)	Det er op til parterne af sikre, at de har et holdningsmæssigt værdifællesskab.
	Parterne følges i hele forløbet af en psykolog med specialviden om svangerskabsdonation.	Ingen støtte med specialviden om svangerskabsdonation gennem graviditeten.
	Graviditetsværten indgår i træningsforløb med psykolog inklusiv gruppeterapi fra første kontakt til bureauet og indtil et år efter fødslen (uddannelse af graviditetsværten).	Graviditetsværten må selv klæde sig på mentalt og sørge for et relevant netværk.
	Graviditetsværten står for at arrangere alle aftaler og kontroller gennem hele graviditeten	Graviditetsværten følges i det danske sundhedssystem med indkaldelser til diverse tjek.
Regulering	Graviditetsværten modtager compensation for svie, smerte, tabt arbejdsfortjeneste, mén efter graviditet etc., således at hun holdes økonomisk skadesløs, men ikke stilles økonomisk bedre af at have været graviditetsvært.	Må modtage compensation for omkostninger til etablering af graviditet, men ikke vederlag eller erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.
	Parterne er forpligtiget til at have løbende kontakt under hele forløbet. De intenderede forældre skal endvidere levere fastlagte opdateringer om barnet indtil 2 år efter fødslen.	Det er op til parterne selv at regulere graden af kontakt.

Graviditetsværten og hendes familie sikres med ekstra forsikringer, såfremt noget går galt i graviditeten (økonomisk beskyttelse af graviditetsværten)

Barnet sikres ved dom to forældre efter fødslen og forældreskabet fastslås med udgangspunkt i barnets tarv. Ægtefæller kan således ikke undslå sig forældreskabet. Domstolsprøvelse tager max 2 måneder. (sikring af stabile opvækstvilkår)

Ingen krav om ekstra forsikring i forhold til graviditetsværten og hendes efterladte, såfremt hun måtte dø i graviditeten.

Den fødende kvinde har alle rettigheder og lovgivningen er ikke indrettet mhp. at sikre barnet stabile opvækstvilkår. Domstolsprøvelse tager år.

Bilag 3: Nogle myter og fakta omkring brug af graviditetsværter

Hvad er forskellen på en rugemor og en svangerskabsdonor eller graviditetsvært?

I USA skelner man mellem "surrogacy", dvs. rugemoderskab, hvor den bærende kvinde anvender egne æg og "gestational carrier", dvs. en graviditetsvært/bærer/svangerskabsdonor, hvor graviditeten opnås med æg fra en ægdonor.

Man kan jo bare adoptere i stedet!

Vi har kun kendskab til et nordisk homoseksuelt par, som har adopteret fra Sydafrika. Der frigives således ikke ret mange børn til international fremmedadoption eller national adoption til homoseksuelle par. Børnene er endvidere ofte tidligt skadede med tilknytningsforstyrrelser til følge. Endvidere har journalister afdækket, at overraskende mange adoptionsbørn har biologiske familier, som har afgivet barnet grundet fattigdom. Der er således risiko for gennem adoption at deltage i en yderst uetisk handel med børn, som fjernes fra deres sociale familie.

De nuværende danske regler vil få folk til at afstå fra at bruge rugemødre i udlandet!

Nej, ønsket om at få børn er så fundamentalt for mennesker, at folk vil opsøge det trods den danske lovgivning. Det er for øvrigt muligt at tage børnene med til alle vores nabolande, som har gunstig lovgivning på området. Endelig er tilladelsen til at diskriminere børnene, så skjult i dansk lovgivning, at det ikke kan forventes, at barnløse par opdager denne diskrimination, før deres børn bliver diskrimineret af Ankestyrelsens adoptionskontor (så hvis man ønsker diskriminationen, må man skrive den direkte ind i lovgivningen).

Rugemødrene gør det for pengene skyld!

Man kan ikke gennemføre en svangerskabsdonation, hvis man ikke ønsker at hjælpe andre. Kompensationen har til formål at holde graviditetsværten økonomisk skadesløs for graviditeten og må ikke stille graviditetsværten bedre økonomisk, end før hun blev gravid. I USA betales faktiske graviditetsomkostninger, samt en kompensation for svie, smerte og ubehag (for at stikke sig med hormoner i et par måneder, generne under en graviditet og fødslen, samt for at holde graviditetsværten økonomisk skadesløs for mén opstået i forbindelse med graviditeten). Idet en graviditet potentielt kan være livsfarlig for den gravide og kan medføre livsvarige mén (med behov for løbende medicinsk behandling) er det kun rimeligt, at graviditetsværten er sikret en kompensation.

I Danmark må man ikke modtage kompensation for svie, smerte og ubehag, hvorfor sæd- og ægdonorer modtager en fast betaling for transport og tabt arbejdsfortjeneste (uden dokumentation af de faktiske tab). Herved kan vi politisk påstå, at sæd- og ægdonorer ikke modtager betaling, trods de faktiske danske forhold. Beløbene til æg- og sæddonorer omtales i

alle medier konsekvent som betaling, hvilket viser, at den politiske sondring er kunstig og ikke giver mening i realiteten.

Det er udnyttelse af fattige kvinder, idet par fra vesten tager til ulande for at finde en rugemor!

Efterspørgslen efter graviditetsværter i USA har gennem mange år været varierende. I øjeblikket er efterspørgslen højere end antallet af kvinder, som ønsker at blive graviditetsværter. Dette skyldes, at kinesiske par tager til USA for at få deres andet barn under ordnede forhold.

Hvor man søger sin graviditetsvært er således primært afhængig af egne økonomiske forhold, samt i hvilke lande lovgivningen er fordelagtig i forhold til ens familiekonstellation.

Levestandarden i verdenen er i øvrigt ved at blive udlignet. Se "Hans Rosling's 200 Countries, 200 Years" (<https://www.youtube.com/watch?v=jbksRLYSojo>).

Man ved ikke nok om effekterne af brug af rugemødre!

Idet det har været lovligt i USA i >35 år, er der internationalt publiceret mange artikler omkring surrogacy og gestational carriers, som ikke har kunnet fastslå nogle negative effekter, som skulle medføre et forbud. En pubmed.gov søgning på "surrogacy or gestational carriers" finder således >3000 videnskabelige artikler.

Rugemødre er svage udnyttede kvinder!

For at være graviditetsvært i USA skal du være en ressourcestærk kvinde med et solidt og støttede bagland. Du skal både tage dig af dine egne børn, stå for alt det praktiske under graviditeten i et system, hvor du ikke støttes som i Danmark, og endelig skal du opbygge en ny social relation og holde løbende kontakt til de intenderede forældre under hele forløbet. Så graviditetsværter er psykisk robuste kvinder med overskud.

Hvad nu, hvis rugemoderen ikke vil afgive barnet?

Erfaringen fra USA er, at der er langt større sandsynlighed for, at de intenderede forældre ikke vil modtage barnet grundet handicaps. Der er ganske få sager gennem >35 år, hvor en graviditetsvært ikke har villet afgive barn/børn og i disse sager, er der anvendt små bureauer uden veletableret psykologisk screening af graviditetsværterne.

Barnet knytter sig til sin mor i mors mave!

Dette udsagn fremføres traditionelt i medicinske lærebøger, og det er i ældre litteratur et argument for, at kvinder bør blive hjemme og tage sig af børnene. Udsagnet er ikke underbygget af god medicinsk forskning. Det er sandsynligt, at barnet vænner sig til hjerterytmen og lyde/rytmer fra omgivelserne i en forvrænget form, idet lyden ledes i væske. Den primære tilknytning opbygges erfaringsmæssigt i timerne efter fødslen ved hudkontakten med barnets

primære omsorgspersoner. Naturen har været særdeles hensigtsmæssig ved at tilknytningen sker efter fødslen, idet mor kan være død ved fødslen. Barnet skal derfor kunne tilknytte sig en anden primær omsorgsperson for at overleve.

Jeg ville ikke kunne give mine børn væk!

Et forståeligt argument, som alle forældre kan følge. Det er bare fra starten ikke dit barn, men et foster, som du bærer for andre. Der er derfor krav om, at graviditetsværten har fået egne børn først, samt en screening og uddannelse af alle graviditetsværter, således at kvinder, som ikke kan gennemføre en svangerskabsdonation, bliver frasortet. Endelig anvendes donoræg, således at graviditetsværten ikke er genetisk relateret til barnet.